

Giọt Nắng Trong

Nguyễn Duy Nhiên

Buổi tối qua khi tôi ra về trời cũng đã thật khuya! Bước ra ngoài, chúng tôi thấy trăng vàng vạc sáng trên đầu. Trời đã trở sang mùa thu của tháng mười. Con đường nhỏ hai chúng tôi đi có ánh trăng đổ dài bóng cây. Không gian trời thu trong và mát lạnh. Những nốt nhạc lời thơ vẫn còn nhẹ rơi. Nhạc và thơ bao giờ cũng mang lại cho cuộc đời những niềm vui nho nhỏ bạn nhỉ! Sáng nay dậy sớm, pha một tách trà, tôi ra ngồi sau nhà. Những giọt sương vẫn còn đọng trên lá cỏ. Không khí lạnh buổi sáng làm tách trà sáng nay của tôi thấy ấm hơn. Sáng nay, tôi muốn ngồi đây chia sẻ với bạn một chút về trời thu và chuyện hạnh phúc.

The Pondering Pond

Vào tuổi của chúng ta bây giờ, tôi nghĩ, hạnh phúc không còn có thể nằm trên mây hoặc là ở bên kia bờ cuộc sống. Hạnh phúc, tôi nghĩ, là được nắm tay người thân thương đi dưới trăng, là một buổi sáng ngồi yên, là được nhìn một tia nắng lung linh vướng trong hạt sương. Hạnh phúc là ngồi uống một ly trà thơm... Bạn bảo rằng mình thích cà phê hơn, nhưng cũng bắt đầu tập uống trà rồi đó. Phải rồi, bạn thử tập uống trà đi! Uống một tách trà cho thật trọn vẹn. Trời nơi đây đang vào thu. Một buổi sáng nào ra vườn, chúng ta pha một tách trà thơm uống cùng lá và mây. Mà tôi nói là phải tập đó nha! Có biết bao nhiêu người chung quanh ta uống trà mà có thấy hạnh phúc gì đâu. Khi ta không có hạnh phúc thì làm gì cũng chẳng có hạnh phúc. Nếu nơi ta đang ở đây mà ngày không vui và trời không xanh thì nơi nào ta về mà ngày lại vui và trời lại xanh được, phải không bạn?

Nghe nói nơi sở bạn làm có một hồ nước nhỏ, và những giờ nghỉ bạn thường ra ngồi đây để đọc một quyển sách hay. Hình như bạn gọi hồ ấy là "Pondering Pond." Vào mùa này chắc nơi ấy phải là đẹp lắm. Người ta thường hay nói mùa thu là mùa của sự tàn phai, nhưng tôi đâu có thấy vậy đâu! Mùa thu là mùa của màu sắc và mùa của sự sống. Tôi ở vùng này đã gần ba mươi năm, vậy mà mỗi lần trời vào thu là tôi vẫn thấy mình như nín thở. Tôi muốn mùa thu đến và đi ngang qua đây thật chậm, để cho mỗi chiếc lá trên cành được đổi màu từng tờ một. Tôi biết đời sống

bận rộn, nhưng đừng bao giờ để cho những hạnh phúc, niềm vui có mặt cạnh bên mà mình lại không hề biết đến, bạn nhé!

Mùa này người ta thường rủ nhau lên núi xem lá đổi màu. Năm nay bạn có định mang gia đình lên ấy xem màu lá không? Mà chắc mấy cháu nhỏ cũng chẳng tha thiết gì lắm đâu. Cũng như Khánh Như và Duy, đi đâu cũng được, miễn là có bạn bè cho chúng chơi với nhau là được rồi! Có lên núi xem lá là cho những người lớn chúng mình mà thôi. Mà tôi thấy rừng lá trên ấy cũng đâu có đẹp gì hơn cây lá ở dưới này đâu! Trên con đường tôi đi mỗi ngày, hai bên đường là một rừng lá chín cây. Những ngày có gió lớn, màu sắc bay mù không trung, rơi ào ào trên kính xe tôi. Thú thật là tôi vẫn thích mùa thu dưới này hơn, mình không cần vội vã, mình không cần chen đua, mình không cần phải đi đâu hết. Thong thả hạnh phúc. Bên ngoài cửa sổ phòng đọc sách của tôi cũng có đầy đủ hết cả một trời thu. Những ngày có nắng, tôi khoác thêm một chiếc áo ra vườn ngồi uống trà, đọc sách, viết lách. Những chiếc lá chín cây bay bông cao trong không gian, rơi xuống quanh tôi, bên tách trà nóng, trên một tờ giấy trắng vẫn chưa có một chữ nào.

Làm Cho Mình Có Hạnh Phúc

Bạn biết không, ta phải có hạnh phúc với những gì mình đang có, hay trong những việc mình làm. Tôi nghe kể bạn đang có ý định sửa sang lại những kệ tủ đựng ly bát trong nhà bếp. Không biết bạn có thực tập niềm vui trong khi làm việc ấy không, hay chỉ mong làm cho xong việc? Mà tôi nghĩ, nếu không có niềm vui thì nhất định mình phải làm cho nó có một niềm vui! Hạnh phúc nhiều khi có mặt dễ dàng hơn ta nghĩ.

Ta đâu cần phải giàu có, là vua chúa mới có thể hưởng được những hạnh phúc của cuộc đời. Có lần, tôi đọc về một đoạn văn của nhà văn Pháp Marcel Proust viết gởi cho một anh thanh niên trẻ nhà nghèo. Ông ta tưởng tượng ra chàng thanh niên ấy sống trong một căn gác nhỏ chật hẹp, sống một đời rất tầm thường. Anh ta ngồi một mình trong bóng tối, bên cửa sổ, mơ tưởng đến những cuộc sống xa hoa của xã hội Paris thời ấy, với những buổi tiệc linh đình, với những lâu đài tráng lệ, những buổi múa hát thâu đêm... Ông Proust viết bức thư cho người thanh niên ấy. Biết anh đang buồn chán vì nghĩ đời mình quá tầm thường, ông muốn mời anh đi thăm bảo tàng viện Lourve ở Paris để xem tranh. Nhưng ông không đưa anh vào xem tranh của những lâu đài, về đời sống của những vua chúa, mà anh mơ tưởng. Ông sẽ mời anh ta vào xem phòng tranh của Jean-Baptiste Chardin, một danh họa Pháp thế kỷ 18. Điều đặc biệt là những bức tranh của Chardin không vẽ về những gì kiêu xa, cầu kỳ. Đối tượng của ông là những tĩnh vật rất bình thường như là trái táo, chén rượu bạc, nồi nấu súp, ống điếu, chum nho, một tủ chén... hoặc những sinh hoạt hằng ngày như là mẹ đi chợ về... Những hình ảnh của những sự vật tầm thường trong một cuộc sống bình thường.

Nhưng màu sắc của những bức tranh ấy rất sống động và tuyệt mỹ. Nó cho ta thấy được một cái nhìn thật tươi mới và sâu sắc. Và sau khi đưa anh thanh niên nghèo ấy đi xem những bức tranh tuyệt mỹ ấy xong, ông ta sẽ hỏi "Sao bây giờ cậu có thấy mình có hạnh phúc chưa?"

Những bức tranh này giúp ta nhìn lại những vật tầm thường chung quanh mình, những gì chúng ta đang có, bằng một con mắt mới. Chúng chỉ cho ta những cái đẹp của những vật trước mắt mỗi ngày, mà ta không thấy được. Sau chuyến viếng thăm ấy, chàng thanh niên nghèo sẽ thấy được rằng, những cái hay, cái đẹp, cái cao sang, cái chân thiện mỹ, không phải chỉ dành riêng

cho bậc vua chúa, hay bất cứ riêng ai, mà chính anh ta cũng có. Hạnh phúc đang có ngay trước mắt anh. Chỉ cần anh biết dừng lại mà nhìn cho thật sâu sắc. Mặt trời hoàng hôn cũng đẹp mà một ngọn đèn dầu nhỏ cũng đẹp, trời mùa thu cũng đẹp mà một chiếc lá, cọng cỏ cũng đẹp. Trăng rằm mười sáu đẹp mà một con đom đóm lập lờ mùa hè cũng đẹp. Không có một cái gì trên đời này là tầm thường hết. Bạn có ba cháu nhỏ thật dễ thương, tôi thấy chúng thật ngoan. Chúng phải là những niềm vui lớn trong đời của bạn. Mà thời gian qua mau lắm! Đừng bao giờ để cuộc đời mình lại toàn những luyến tiếc về ngày hôm qua bạn nhé!

Nếu mình chưa thấy có hạnh phúc thì phải biết cách làm cho mình có hạnh phúc. Bạn biết không, mỗi năm chúng tôi có tổ chức và đi tham dự những khóa tu. Nhưng nghe chữ "khóa tu" bạn đừng vội sợ nha! Thật ra trong khóa tu ta chỉ thực tập bấy nhiêu đó thôi, thật sự có mặt với sự sống này, thực tập tiếp xúc với hạnh phúc. Sự sống này có những cái hay và đẹp, muốn tiếp xúc được với chúng, ta phải có mặt. Và việc ấy, đòi hỏi nơi chúng ta một công phu, một sự thực tập.

Dòng Nhạc Chopin

Tôi biết bạn là một người thích chơi dương cầm. Có lần nghe bạn nói mình thích nhất là những dòng nhạc của Chopin. Bạn hỏi tôi, có bao giờ nghe một câu thơ nào đó thôi, mà vì nó đẹp quá, khiến mình nhất định phải học thuộc hết trọn bài thơ ấy? Cũng vậy, nhạc Chopin có những bài có một khuôn ngấn thật hay mà nó bắt bạn phải cố gắng tập hết trọn bài nhạc ấy.

Mỗi ngày trên đường đến sở làm, tôi đi ngang qua một con đường nhỏ có một vòm cây phủ kín trên cao. Mùa hè, con đường rất xanh mát. Vào mùa thu, con đường này là con đường của màu sắc. Trên cao, hai bên đường, dưới chân tôi đi toàn là lá. Nhất là buổi sáng sau một cơn mưa, màu sắc trở nên sáng linh động lạ kỳ. Bước chân đi mà mình cứ tưởng như đang bước vào một bức tranh của Monet vậy.

Cuộc sống cũng có những cái đẹp nhỏ, nó khiến ta phải đi tìm, phải thực tập, và phải biết cách sống sao cho thật trọn vẹn. Mà những cái hay đẹp, lạ kỳ ấy, nó có mặt ở khắp mọi nơi. Có lần tôi được nghe một người nữ tu Thiên Chúa giáo chia sẻ về một kinh nghiệm của cô. Nhiều năm trước, vì muốn tạm lánh những công việc bận rộn, bề bộn của cuộc sống hằng ngày ở thành phố, cô quyết định tìm đến một tu viện hẻo lánh tại một miền quê. Cô muốn đến ở đây trong một thời gian, để thanh lặng, để tĩnh tâm cầu nguyện. Cô đến ngôi làng nhỏ ấy vào một ngày mùa thu, trời mưa tầm tã. Nước đổ như thác. Con đường lên tu viện là một con đường đất nhỏ, xa xôi, và bây giờ lại trở nên lầy lội và bùn sinh. Người ta phải sai người lái một chiếc xe máy cày xuống để đón cô lên. Buổi chiều ấy, cô được ngồi trên một chiếc xe chở rơm không mui cục kích, chòng chành, móc vào phía sau xe máy cày chạy trên con đường nhỏ sinh lầy; trong khi mưa đổ mù mịt đất trời. Những giọt mưa tạt ngang dọc vào mặt, vào người cô, ướt sũng nước. Sau mấy tháng tĩnh tâm ở tu viện, cô trở về thành phố, trở lại với cuộc sống của mình. Cô kể, trong chuyến đi ấy, cô có được một kinh nghiệm rất mới lạ. Trong suốt thời gian sống trên tu viện, cô cảm thấy gần gũi nhất với thượng đế, không phải vào những lúc tĩnh tâm cầu nguyện, mà là trong khi ngồi sau lưng trên chiếc xe chở rơm cộc cạch ấy, trong cơn mưa như thác, trên con đường lầy lội bùn sinh lên tu viện. Hạnh phúc nhiều khi tầm thường và gần gũi hơn ta nghĩ.

Giọt Nắng Trong

Bạn có để ý là hình như mùa thu năm nay trời có nhiều lá hơn những năm trước không? Lá nhiều hơn nên niềm vui cũng nhiều hơn. Mùa thu nào cũng giúp tôi trở thành một thiên sinh thật siêng năng, trước cái đẹp vô cùng của thiên nhiên. Mỗi khi đi đâu, tôi cũng tập bước những bước chân thật yên và thanh thoi. Mỗi bước chân là một sự nhiệm màu, mỗi chiếc lá là một hạnh phúc nhỏ. Hôm qua, trên đường thiền hành tôi đi qua có một tờ lá thật đẹp, tôi nhặt đem về phòng để trên bàn viết của mình. Mùa thu này trời đẹp lắm, bạn hãy ngước lên và nhìn bầu trời xanh trong trên cao. Màu nắng cũng trong và đẹp như màu lá. Trên bàn viết tôi vẫn còn giữ một hạnh phúc của sáng qua. Hôm nào gặp lại tôi sẽ trao cho bạn tờ lá ấy. Biết đâu có thể bạn đang cần đến một niềm vui. Hạnh phúc thì không bao giờ là quá thừa phải không bạn?

Nguyễn Duy Nhiên